

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 12.4.2005
KOM(2005) 134 končno

**SPOROČILO KOMISIJE SVETU, EVROPSKEMU PARLAMENTU IN
EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU**

Skladnost politike za razvoj

Pospeševanje napredka v smeri uresničevanja razvojnih ciljev novega tisočletja

{SEC(2005)455}

VSEBINA

1.	Skladnost politike za razvoj	3
2.	Zaveze skladnosti	4
3.	Udejanjanje političnih zavez EU.....	6
3.1.	Trgovina	6
3.1.1.	Razvojna agenda iz Dohe.....	6
3.1.2.	Dvostranski in enostranski ukrepi.....	7
3.2.	Okolje.....	8
3.2.1.	Trajnostna poraba in proizvodnja.....	8
3.2.2.	Večstranski okoljski sporazumi	9
3.2.3.	Pobude EU za trajnostni razvoj.....	9
3.3.	Varnost	9
3.3.1.	Evropska varnostna strategija	9
3.3.2.	Upravljanje, šibkost držav, preprečevanje konfliktov.....	10
3.4.	Kmetijstvo	11
3.4.1.	Skupna kmetijska politika	11
3.4.2.	Pomoč v hrani	12
3.4.3.	Sanitarni in fitosanitarni ukrepi.....	12
3.5.	Ribištvo	13
3.6.	Socialna razsežnost globalizacije, spodbujanje zaposlovanja in spodobnega dela....	13
3.7.	Migracije	15
3.8.	Raziskave in inovacije.....	15
3.9.	Informacijska družba.....	16
3.10.	Prevoz.....	17
3.11.	Energetika	17
4.	Izvajanje in spremljanje	18
	Priloga 1 – Okrajšave.....	20

1. SKLADNOST POLITIKE ZA RAZVOJ

Boljše razvojno sodelovanje, vključno z več finančnimi sredstvi in boljšim dodeljevanjem pomoči, je zelo pomembno, vendar samo po sebi nezadostno, da bi omogočilo državam v razvoju do leta 2015 doseči razvojne cilje novega tisočletja (RCNT). Splošno je priznано, da bi učinkovito izboljšanje skladnosti politik razvitih držav¹ bistveno izboljšalo možnosti držav v razvoju za uresničitev razvojnih ciljev novega tisočletja.

Ob upoštevanju navedenega je Svet odločil, da mora skupna struktura nacionalnih poročil o razvojnih ciljih novega tisočletja in sinteznega poročila EU vsebovati poseben oddelek o **skladnosti politike za razvoj**². Evropski svet je v svojih sklepih iz junija 2004³ ponovno poudaril, da bo EU „močno podpirala prizadevanja ZN za pospešitev napredka pri uresničevanju razvojnih ciljev novega tisočletja“. Glede na to zavezo je Svet v svojih sklepih novembra 2004⁴ pozdravil ponudbo Komisije, da bo „za obdobje do leta 2015 pripravila posebne in visoko zastavljene predloge za ukrepanje na področju financiranja razvoja, skladnosti politike za razvoj in usmerjenosti na Afriko“.

To sporočilo predstavlja predloge Komisije glede skladnosti politike. Druga dva elementa, navedena v sklepih Sveta (financiranje razvoja in usmerjenost na Afriko), se obravnavata v ločenih sporočilih⁵. Ta tri sporočila skupaj tvorijo paket predlogov Komisije za prispevek EU k pregledu uresničevanja razvojnih ciljev novega tisočletja, ki bo predstavljen v okviru dogodka ZN na najvišji ravni septembra 2005.

Zaveza EU glede skladnosti politike ni samo ključna politična zaveza v okviru RCNT. Ima tudi trdno **pravno podlago** v Pogodbi ES (čl. 178). Nova ustava EU⁶ še krepi to zavezo skladnosti (čl. III – 292, čl. III – 316).

V širšem okviru oblikovanja politike EU je skladnost zaveza mnogih razsežnosti, ki mora zavzeti mesto v celotnem okviru strategije trajnostnega razvoja EU. Politike, ki niso usmerjene v razvoj, bi morale upoštevati cilje razvojne politike, razvojno sodelovanje pa bi moralo, kjer je to mogoče, prispevati tudi k doseganju ciljev drugih politik EU. Na splošno – in tudi v okviru prihajajočega pregleda razvojne politike – se uporablja ta široka opredelitev. Vendar se znotraj posebnega okvira tega sporočila sprejme bolj ciljno usmerjen pristop. Pri odkrivanju načinov za pospešitev napredka pri uresničevanju razvojnih ciljev novega tisočletja se je EU zavezala, da bo pogledala prek meja razvojnega sodelovanja in proučila izziv, kako **lahko politike, ki niso usmerjene na pomoč, pomagajo državam v razvoju pri uresničevanju razvojnih ciljev novega tisočletja**.

¹ OECD je predlagal naslednjo opredelitev pojma skladnosti politike za razvoj: „Skladnost politike za razvoj pomeni prizadevanje za zagotovitev, da ciljev in rezultatov vladnih razvojnih politik ne slabijo druge politike iste vlade, ki vplivajo na države v razvoju, in da te druge politike po možnosti podpirajo razvojne cilje.“

² Skupna struktura za poročanje pri izvajanju popisa razvojnih ciljev novega tisočletja 2005, potrjena junija 2004.

³ Evropski svet je še potrdil, da „mora Unija še naprej krepiti svojo vlogo voditelja v boju proti svetovni revščini“, sklepi Evropskega sveta, junij 2004.

⁴ Sklepi Sveta za splošne zadeve in zunanje odnose, november 2004.

⁵ „Pospeševanje napredka proti doseganju razvojnih ciljev tisočletja“, COM(2005)..., ter „Financiranje za razvoj in učinkovitost pomoči“, COM(2005)...

⁶ Pogodba o Ustavi za Evropo je bila podpisana 29. oktobra 2004 v Rimu in bo začela veljati 1. novembra 2006, ko jo bodo ratificirale vse države članice.

Vpliva politik EU, ki niso usmerjene na pomoč, na države v razvoju se ne sme podcenjevati, prav tako pa se ne sme podcenjevati njihove možnosti za pozitivni prispevek k razvojnemu procesu v teh državah. Politike EU na področjih kot so trgovina, kmetijstvo, ribištvo, varnost hrane, prevoz in energetika imajo neposreden vpliv na sposobnost držav v razvoju, da ustvarijo domačo gospodarsko rast, ki je temelj vsakega trajnega napredka doseganja razvojnih ciljev novega tisočletja. Migracijska politika EU prek svojega vpliva na tok nakazil migrantov vpliva na stanje plačilne bilance mnogih držav v razvoju. Ne samo, da okoljska politika EU neposredno vpliva na svetovni napredek pri zagotavljanju okoljske trajnosti (RCNT7), ampak prek tesnih povezav med okoljem in revščino, dostopom do naravnih virov in njihovim upravljanjem, vlogo žensk, zdravstvom, smrtnostjo otrok in obiskovanjem šole vpliva tudi na vse ostale razvojne cilje novega tisočletja. Politike EU na področju raziskav in informacijske družbe imajo veliko možnost za izboljšanje dostopa do zdravstva in izobraževanja v državah v razvoju. Pristopi EU h globalizaciji in šibkim državam so bistveni za ustvarjanje ugodnega političnega okvira, ki bo prispeval k uresničevanju RCNT. Vse te politike EU bi morale vsebovati tudi ustrezno perspektivo enakosti spolov, če nočejo izgubiti polovice svojega možnega učinka. Vpeti bi jih bilo treba v stabilno in varno okolje, saj razvoj ni mogoč brez miru in varnosti, mir in varnost pa ne brez razvoja.

V okviru celovitega „paketa za boljšo ureditev“⁷ je Komisija leta 2002 uvedla orodje za presojo vpliva, ki velja za vse pomembne predloge, ki so jih predvidele njene službe. Prispeva k večji skladnosti ukrepov, ki se pripravljajo, saj vse ustrezne službe Komisije vključuje v analizo in se posvetuje s potencialno prizadetimi interesnimi skupinami v zvezi z različnimi scenariji za politične cilje, ki jih je treba doseči.

2. ZAVEZE SKLADNOSTI

V odgovoru na zahtevo Sveta, naj se proučijo možnosti na področju skladnosti politike, je Komisija določila **prednostna področja**, na katerih se ocenjuje, da je izziv doseganja sinergije s cilji razvojne politike posebej pomemben. Vsa ta področja so neposredno povezana z enim ali več razvojnimi cilji novega tisočletja. Nahajajo se v središču razvojnega cilja novega tisočletja (trgovina, okolje) in/ali lahko prispevajo k uresničevanju teh ciljev.

Za vsako od teh prednostnih področij je Komisija opredelila splošne usmeritve oziroma „**zaveze za skladnost politike za razvoj**“, ki bi prispevale k pospešitvi napredka v smeri doseganja razvojnih ciljev novega tisočletja, če – na ravni držav v razvoju – obstajajo pravilne politike in ustrezno upravljanje ter zadovoljiv napredek na področju polnega spoštovanja človekovih pravic. Na vseh teh političnih področjih bo upoštevan vidik enakosti spolov.

Komisija poziva Svet, Evropski parlament in Evropski ekonomsko-socialni odbor, da potrdijo sprejetje teh zavez kot **skupno zavezo** EU in njenih držav članic k večji skladnosti ter pomemben prispevek EU k razvojnim ciljem novega tisočletja.

Zaveze EU glede skladnosti politike za razvoj

Trgovina: EU je močno zavezana k zagotavljanju razvojno naravnane in trajnostnega izida Razvojne agende iz Dohe in sporazumov o gospodarskem partnerstvu EU-. EU bo še izboljšala svoj splošni sistem preferencialov za učinkovito povečanje izvoza iz držav v razvoju v EU. EU si bo še

naprej prizadevala za vključitev trgovine v svoje razvojne strategije in bo po potrebi pomagala državam v razvoju pri izvajanju notranjih reform.

Okolje: EU bo na čelu svetovnih prizadevanj za zaviranje netrajnostne porabe in načinov proizvodnje. Evropska unija bo pomagala državam v razvoju pri izvajanju večstranskih okoljskih sporazumov in bo skušala zagotoviti, da se bodo med pogajanja o večstranskih okoljskih sporazumih upoštevale njihove zmogljivosti. EU bo še naprej spodbujala pobude in politike, ki podpirajo revne in so povezane z okoljem.

Varnost: EU bo obravnavala varnost in razvoj kot dopolnilni vprašanji, ki sta obe usmerjeni v ustvarjanje varnega okolja in prekinitev začaranega kroga revščine, vojn, poslabšanja okolja in propadajočih ekonomskih, socialnih in političnih struktur. EU bo okrepila svoje politike v podporo dobrega in učinkovitega upravljanja ter preprečevanja šibkosti držav in konfliktov, vključno s krepitvijo svojega odziva na težavna partnerstva/propadajoče države. EU bo okrepila nadzor nad izvozom svojega orožja, tako da se v EU proizvedeno orožje ne bi uporabljalo proti civilnemu prebivalstvu ali povečalo obstoječih napetosti oziroma konfliktov v državah v razvoju. EU bo spodbujala sodelovanje v boju proti korupciji, organiziranemu kriminalu in terorizmu.

Kmetijstvo: EU si bo še naprej prizadevala za zmanjšanje stopnje izkrivljanja trgovine, ki je posledica njenih ukrepov podpore kmetijskemu sektorju, in za spodbujanje kmetijskega razvoja držav v razvoju.

Ribištvo: ES bo še naprej posebno pozornost posvečala razvojnim ciljem držav, s katerimi bo Skupnost sklenila dvostranske sporazume o ribolovu. V okviru nove politike ES o partnerskih sporazumih na področju ribištva s tretjimi državami, ki se izvaja od leta 2003, bo ES še naprej spodbujala sklepanje sporazumov o ribolovu, da bi tako prispevala k racionalni in trajnostni izrabi presežka morskih virov obalnih držav v korist obeh strank.

Socialna razsežnost globalizacije, zaposlovanje in spodobno delo: EU bo prispevala h krepitvi socialne razsežnosti globalizacije, da bi moškim in ženskam zagotovila kar največje koristi. EU bo kot globalni cilj spodbujala zaposlovanje in spodobno delo za vse.

Migracije: EU bo spodbujala sinergijo med migracijami in razvojem, tako da bi migracije veljale za pozitivni dejavnik razvoja.

Raziskave in inovacije: EU bo po potrebi spodbujala vključevanje razvojnih ciljev v svoje politike raziskav in tehnološkega razvoja in politike inovacij ter še naprej pomagala državam v razvoju pri krepitvi njihovih notranjih zmogljivosti na tem področju.

Informacijska družba: EU bo obravnavala digitalni razkorak z izkoriščanjem možnih informacijskih in komunikacijskih tehnologij kot razvojnega orodja in pomembnega vira za uresničevanje razvojnih ciljev novega tisočletja.

Prevoz: EU se bo s spodbujanjem vprašanj intermodalnosti za doseganje povezanosti omrežij kot tudi vprašanj varnosti odzvala na posebne potrebe neobalnih in obalnih držav v razvoju.

Energetika: EU je trdno zavezana, da bo s spodbujanjem dostopa do virov trajnostne energije in podporo povezovanja energetskega infrastrukture in omrežij prispevala k posebnim potrebam držav v razvoju.

3. UDEJANJANJE POLITIČNIH ZAVEZ EU

Zgornje zaveze glede skladnosti že precej usmerjajo politike EU. Sprejetih je bilo že veliko ukrepov, načrtuje pa se že veliko novih.

Namen tega sporočila je, da se te zaveze in ukrepi ocenjujejo v okviru svetovnih prizadevanj za doseganje razvojnih ciljev novega tisočletja. S priznanjem, da je treba te cilje politik obravnavati kot zaveze glede skladnosti politike za razvoj v okviru razvojnih ciljev novega tisočletja, EU ponovno potrjuje in krepi svoje delovanje za učinkovito izvajanje teh usmeritev v danem časovnem okviru razvojnih ciljev novega tisočletja od zdaj do leta 2015.

To poglavje navaja glavne ukrepe in vidike, ki tvorijo podlago zaveze EU glede skladnosti politike za razvoj.

3.1. Trgovina

Trgovinska politika je močno orodje, ki prispeva k razvojnim ciljem novega tisočletja, kot sta zmanjševanje revščine in trajnostni razvoj. Ta oddelek se osredotoča zlasti na zaveze in ukrepe na večstranski, dvostranski in enostranski ravni. Vprašanje trgovinske pomoči je podrobneje obravnavano v sporočilu o financiranju razvoja.

3.1.1. Razvojna agenda iz Dohe

EU je močno zavezana k zagotavljanju razvoju prijaznega in trajnostnega izida Razvojne agende iz Dohe.

EU je bila glavni zagovornik, da bi razvoj postal ključno vprašanje stalnih pogajanj v okviru STO. EU je znatno popustila za nadaljnje izvajanje Razvojne agende iz Dohe z zavezo, da bo postopno odpravila svoje izvozne subvencije, če bodo odpravljene vse oblike izvoznih subvencij.

- Končni izid Razvojne agende iz Dohe morajo biti boljši dostop do trga za kmetijsko in industrijsko blago ter storitve, kar bo zagotovilo koristi državam v razvoju, ter ostrejši večstranski predpisi.
- Nove zaveze in predpisi morajo zagotoviti potrebno fleksibilnost (posebna in različna obravnava) za države v razvoju, zlasti najmanj razvite države ter majhna in ranljiva gospodarstva.
- Na področju industrijskih carin se EU zavezuje k popolni odpravi vseh ostalih povečevanj carin, visokih carin in najvišjih carinskih stopenj ter sektorski liberalizaciji za proizvode s strani vseh članic STO, ki so v interesu držav v razvoju, tako da bo carine na tekstil, oblačila in obutev skušala čim bolj približati carinski stopnji „nič“.
- Glede na pobudo EU „vse razen orožja“ si bo EU še naprej prizadevala prepričati ostale razvite države, naj uresničujejo svoje obveznosti do najmanj razvitih držav, ki so jih sprejele na konferenci o najmanj razvitih državah III (Bruselj 2001), da na ves uvoz iz teh držav ne bodo uvedle carin in kvot, in spodbujati bolj napredne države v razvoju, da na večstranski podlagi povečajo medsebojni dostop do trgov med državami na jugu.
- EU prav tako priznava potrebo, da se v pogajanjih upoštevajo upravičena zaskrbljenost držav v razvoju glede tržne ureditve, vključno s tistimi, ki izhajajo iz znižanja obsega preferencialov. EU bo s svojo presojo vpliva na trajnost ocenila različen vpliv liberalizacije trgovine na države v razvoju.

- EU si bo prizadevala doseči uspeh v pogajanjih o storitvah (GATS), ki zagotavljajo pomembne nove priložnosti za dostop do trgov v sektorjih in načine zagotavljanja storitev, ki so pomembni za države v razvoju, vključno z načinom GATS 4 (o zagotavljanju tujih storitev z začasnim gibanjem fizičnih oseb). Izid pogajanj mora upoštevati pravico držav v razvoju, da zaščitijo javne storitve, ter spodbujati dostop do tehnologij in priložnosti za naložbe v ključne infrastrukturne storitve, kot so telekomunikacije, prevoz, energetika, storitve, povezane z vodo, in finančne storitve.
- EU je odločena, da bo popolnoma uveljavila deklaracijo iz Dohe o trgovinskem vidiku pravic intelektualne lastnine (TRIP) in javnem zdravju ter z njo povezan sklep STO z dne 30. avgusta 2003, in bo države v razvoju podpirala pri prizadevanjih za uresničevanje strategije za pospeševanje dostopa do cenovno dostopnih zdravil.
- EU je pripravljena podpreti uvedbo sistema, ki bi prijavitelje patentov obvezal k razkritju vira genskih virov in pripadajočega tradicionalnega znanja.
- EU bo podprla nadaljnjo krepitev pravil STO, zlasti na področju protidampinga in ribiških subvencij, ki so posebnega pomena za države v razvoju.
- EU je zavezana, da bo prek Razvojne agende iz Dohe zagotovila razvoj carinskih ukrepov in ukrepov za olajševanje trgovine v državah v razvoju. Enostavnejši postopki bi lahko pospešili izvoz iz držav v razvoju, olajšali prehod za neobalne države in izboljšali pobiranje prihodkov.
- EU je glavni akter v pogajanjih o trgovini in okolju v okviru STO, ki med drugim vključujejo liberalizacijo trgovine z okoljskimi dobrinami in storitvami ter razjasnitev trgovinskih pravil v zvezi z okoljem.

3.1.2. Dvostranski in enostranski ukrepi

EU je močno zavezana k zagotavljanju razvoju prijaznega in trajnostnega izida sporazumov o gospodarskem partnerstvu med EU in državami AKP (ter pogajanj z Mercosurjem in Srednjo Ameriko, Andsko skupnostjo in Sredozemskim območjem).

EU bo še izboljšala svoj splošni sistem preferencialov za učinkovito povečanje izvoza iz držav v razvoju v EU.

EU si bo še naprej prizadevala za vključitev trgovine v svoje razvojne strategije in bo po potrebi pomagala državam v razvoju pri izvajanju notranjih reform.

- EU si bo prizadevala za sklenitev pogajanj o sporazumih o gospodarskem partnerstvu z vsemi šestimi regijami AKP do leta 2007. Spodbujanje trgovine med državami na jugu, krepitev regionalnih trgov in integracija so prednostni cilji tega procesa. Pogajanja bodo upoštevala vidik trajnostnega razvoja na podlagi presoje vplivov na trajnost.
- Izvajanje sporazumov o gospodarskem partnerstvu bo podprto z razvojnim sodelovanjem, zlasti s krepitvijo zmogljivosti na strani ponudbe in konkurenčnosti. V tem okviru bo EU spremljala uvajanje pomoči, povezane s sporazumi o gospodarskem partnerstvu. Sporazumi o gospodarskem partnerstvu bodo zajemali reforme na ključnih področjih, kot so vlaganja, carinski ukrepi in ukrepi za olajševanje trgovine, obdavčenje, zaposlovanje, socialne in okoljske politike.

- EU je zavezana k obravnavi kmetijstva kot ključnega področja v pogajanjih o sporazumih o gospodarskem partnerstvu. Del pogovorov bo posvečen dostopu kmetijskih izdelkov iz držav AKP na trg EU. EU je predlagala, da naj bo odprtje trgov za države AKP asimetrično in postopno. Določena bodo dovolj dolga prehodna obdobja, ki lahko trajajo več kot deset let, odvisno od razvojnih potreb držav AKP. Poleg tega bo zagotovljena fleksibilnost pri uvajanju ustreznih zaščitnih klavzul in klavzul o varni preskrbi s hrano.
- EU bo zaključila postopek pregleda tarifnih preferencialov, ki jih samostojno dodeljuje v okviru splošnega sistema preferencialov. Nov splošni sistem preferencialov za obdobje 2005–2008 bo usmerjen na države, ki najbolj potrebujejo pomoč, in bo enostavnejši, preglednejši in stabilnejši. Poleg tega bo zagotovil dodatne tarifne preferenciale za spodbujanje trajnostnega razvoja in dobrega upravljanja. EU proučuje tudi možnosti za poenostavitev in ustrezno ublažitev pravil o poreklu, ki veljajo v njenih preferencialnih trgovinskih režimih, da bi jih bolje usmerila na potrebe in omejitve držav v razvoju.
- Za okrepitev zmogljivosti držav v razvoju, da bi izkoristile boljše priložnosti trgovanja, si bo EU še naprej prizadevala vključiti trgovino v svoje razvojne strategije in bo državam v razvoju pomagala pri izvajanju potrebnih notranjih in strukturnih reform za obravnavo omejitev na strani ponudbe in stroškov prilagajanja.

3.2. Okolje

Splošno priznano je, da je svet daleč od razvojnega cilja novega tisočletja 7, zagotovitve okoljske trajnosti. Za doseg razvojnih ciljev novega tisočletja, vključno s ciljem 7, je treba bolj upoštevati okoljska vprašanja.

3.2.1. Trajnostna poraba in proizvodnja

EU bo vodila svetovna prizadevanja za zaviranje netrajnostnih vzorcev porabe in proizvodnje.

Prvi izziv za EU je odzvati se na vpliv njenih lastnih vzorcev proizvodnje in porabe na svetovno okolje („odtis” EU). Gospodarska rast ne sme biti več povezana s poslabšanjem okolja. V EU že obstaja širok splet politik in orodij za spodbujanje trajnostne porabe in proizvodnje, ki obravnavajo ponudbo in povpraševanje.

- EU je zavezana k izdelavi 10-letnega okvira programov o trajnostni porabi in proizvodnji, po svetu in doma. K temu cilju bo prispevala tudi prihajajoča tematska strategija o trajnostni izrabi naravnih virov.
- Treba je razvijati in okrepiti prizadevanja za zmanjšanje svetovnega vpliva EU, zlasti v sektorjih, kjer se položaj slabša.

3.2.2. Večstranski okoljski sporazumi

EU bo pomagala državam v razvoju pri izvajanju večstranskih okoljskih sporazumov in bo skušala zagotoviti, da se bodo med pogajanja o večstranskih okoljskih sporazumih upoštevale zmogljivosti držav v razvoju. EU bo še naprej spodbujala pobude in politike, ki podpirajo revne in so povezane z okoljem.

V okviru večstranskih okoljskih sporazumov prevzemajo države v razvoju pomembne obveznosti. EU zagotavlja precejšnje vire za pomoč tem državam pri izvajanju njihovih zavez

in razume potrebo po nadaljnem razvoju večstranskih okoljskih sporazumov, ko bodo države v razvoju pridobile izkušnje in zmogljivosti, ki jih potrebujejo za izpolnitev svojih obveznosti.

- Države v razvoju so posebej občutljive za podnebne spremembe. Od svetovnih prizadevanj za zmanjšanje podnebnih sprememb – prednostna naloga EU – imajo neposredno korist. Mehanizem čistega razvoja iz Kjotskega protokola bi moral s povečanjem virov za trajnostni razvoj prav tako zagotoviti bistvene koristi za države v razvoju.
- EU si prizadeva za vodilno vlogo pri izvajanju Konvencije o biološki raznovrstnosti in cilja na področju biotske raznovrstnosti, ki je bil sprejet na Svetovnem vrhu o trajnostnem razvoju. EU bi morala povečati finančna sredstva, namenjena biotski raznovrstnosti, in okrepiti ukrepe za njeno vključitev v razvojno pomoč.
- Na področju kemijske varnosti bo EU še naprej spodbujala mehanizme za zaščito držav v razvoju pred nevarnimi snovmi in odpadki, tako da bo svet očistila njegovih najbolj škodljivih umetnih snovi, ki so še posebej škodljive v državah v razvoju.

3.2.3. *Pobude EU za trajnostni razvoj*

- Akcijski načrt EU o izvajanju zakonodaje, upravljanju in trgovanju na področju gozdov (FLEGT) podpira ureditev izdajanja licenc, da bi zagotovil zakonitost celotnega izvoza lesa v Evropo, ter spodbuja reforme v državah pridelovalkah lesa.
- Pobuda EU na področju voda in pomoč na področju voda med državami AKP-EU (financirana v okviru Evropskega razvojnega sklada (ERS) v višini 500 milijonov EUR) sta glavna prispevka k doseganju razvojnih ciljev novega tisočletja in ciljev Svetovnega vrha o trajnostnem razvoju na področju voda in sanitacije, znotraj celostnega pristopa k upravljanju z vodnimi viri na ravni povodja. Skupaj si prizadevata povečati učinkovitost pomoči EU in zapolniti finančno vrzel za doseganje ciljev.
- Pobuda EU na področju energetike in pomoč na področju energije med državami AKP-EU (predlaga se njeno financiranje v okviru ERS v višini 250 milijonov EUR) si prizadevata omogočiti dostop do modernih energetske storitev z uresničevanjem zavez Svetovnega vrha o trajnostnem razvoju, ki so vzpostavile povezavo med energetiko in doseganjem razvojnih ciljev novega tisočletja. EU prav tako podpira koalicijo iz Johannesburga za obnovljivo energijo, ki je izhodišče za politično sodelovanje na področju obnovljive energije.

3.3. **Varnost**

3.3.1. *Evropska varnostna strategija*

EU bo obravnavala varnost in razvoj kot dopolnilni vprašanji s skupnim ciljem ustvarjanja varnega okolja in prekinitve začaranega kroga revščine, vojn, poslabšanja okolja in propadajočih ekonomskih, socialnih in političnih struktur.

Evropska varnostna strategija, ki jo je sprejel Evropski svet decembra 2003, podpira celosten pristop k preprečevanju konfliktov in kriznemu upravljanju kot tudi drugim grožnjam varnosti. Nobena od teh novih groženj ni zgolj vojaška in vsaki se je treba zoperstaviti z uporabo spleta civilnih in vojaških instrumentov.

- EU bo okrepila dosledno in učinkovito izvajanje zunanjih ukrepov EU/ES na področju varnosti in razvoja prek spodbujanja celostnega spleta politike in instrumentov.
- EU bo uravnotežila kratkoročne odzive na krize z dolgoročnimi strategijami, ne da bi pri tem ustvarila hierarhijo političnih področij. Pri krepitvi politične razsežnosti njenega partnerstva se bo EU skušala izogniti povečani politični pogojenosti pomoči in/ali preusmerjanju razvojnih virov od prednostnega razvojnega cilja odprave revščine.
- EU si prizadeva izvoziti stabilnost in varnost v druge države in hkrati zagotoviti varstvo posameznikovih pravic in svoboščin.

3.3.2. *Upravljanje, šibkost držav, preprečevanje konfliktov*

EU bo okrepila svoje politike v podporo dobrega in učinkovitega upravljanja ter preprečevanja konfliktov in šibkosti držav, vključno s krepitvijo svojega odziva na težavna partnerstva/propadajoče države.

Število držav, ki jih lahko uvrstimo med težavna partnerstva, propadajoče ali šibke države, se je v zadnjih letih občutno povečalo, kar je ogromen izziv za mednarodno skupnost. Razvojnih ciljev novega tisočletja ne bo mogoče doseči brez napredka v teh državah, katerih prebivalstvo predstavlja skoraj 30 % ljudi, ki živijo z manj kot enim dolarjem na dan⁸.

- EU si bo prizadevala za izboljšanje upravljanja, za boj proti korupciji in mednarodnemu organiziranemu kriminalu ter za preprečevanje šibkosti držav in konfliktov. Prav tako si bo prizadevala za večjo doslednost pri opredeljevanju svojih politik do sodelujočih in nesodelujočih finančnih in davčnih zatočišč⁹.
- EU bo podprla krepitev sistemov zgodnjega opozarjanja in institucionalno usposabljanje partnerskih držav in regionalnih organizacij, da bi jim omogočila učinkovito sodelovanje pri preprečevanju šibkosti držav in konfliktov. Poleg tega si bo EU prizadevala za boljšo analizo šibkosti držav, skupno spremljanje in ocenjevanje težavnih partnerstev/propadajočih držav.
- EU meni, da je dialog med kulturami in ljudmi bistven sestavni del globalne strategije za mirno sožitje in s tem tudi za razvoj. EU si bo prizadevala okrepiti medkulturni dialog v državah v razvoju, med njimi in z njimi v okviru obstoječih partnerstev.
- EU bo aktivno prispevala k polni vključitvi žensk v reševanje konfliktov in vzpostavitev miru.

3.3.3. *Trgovina z orožjem, neširjenje orožja in konvencionalno razoroževanje*

EU bo okrepila nadzor nad izvozom svojega orožja, tako da se v EU proizvedeno orožje ne bi uporabljalo proti civilnemu prebivalstvu ali povečalo obstoječih napetosti oziroma konfliktov v državah v razvoju.

⁸ „Zakaj moramo biti v šibkih državah bolj učinkoviti“, DFID, januar 2005

⁹ Glej Sporočilo o preprečevanju in boju proti korporacijski in finančni zlorabi [COM(2004)611konč. z dne 27.09.2004]

EU je še vedno eden vodilnih proizvajalcev in izvoznikov orožja na svetu. To sproža jasna vprašanja o skladnosti politike, zlasti ker se večina tega orožja dejansko uporablja v državah v razvoju. EU mora zato okrepiti mehanizme za nadzor prenosa orožja.

- EU bo učinkovito prispevala k neširjenju orožja in se posebej osredotočila na orožje malega kalibra in lahko strelno orožje, protipehotne mine in eksplozivne ostanke iz vojne. Ta orožja lahko podaljšajo humanitarne krize, ogrozijo mirovne procese, spodbujajo kazniva dejanja in terorizem, ogrozijo nacionalno in regionalno varnost, ogrozijo programe za preprečevanje konfliktov ter negativno vplivajo na socialno in ekonomsko obnovo in trajnostni razvoj.
- Ob upoštevanju navedenega mora EU okrepiti pravno ureditev in nadzor fizičnega izvoza, dovoljene čezmorske proizvodnje, posredništva, tranzita in pretovarjanja orožja. Pospešila bo svoja prizadevanja v okviru akcijskega načrta ZN za orožje malega kalibra in lahko strelno orožje, razmisliti bi morala o okrepitvi izvajanja Evropskega kodeksa ravnanja o prenosu orožja ter podpreti pogajanja o Pogodbi o mednarodni trgovini z orožjem.
- EU bo okrepila svojo podporo konvencionalnemu razoroževanju z raznolikimi ukrepi (lokalno usposabljanje, zbiranje orožja in njegovo uničevanje, nadzor na mejah in programi čezmejnega sodelovanja itd.), ki morajo biti usmerjeni na določen cilj ter vključeni v preprečevanje konfliktov, krizno upravljanje, obnovo po spopadih ter dolgoročno stabilizacijo in razvoj.

3.4. Kmetijstvo

Kmetijstvo je v mnogih državah v razvoju ključni sektor za gospodarsko rast in varno preskrbo s hrano. EU podpira razvoj kmetijstva in podeželskih območij v državah v razvoju, tudi z izvajanjem akcijskega načrta EU o kmetijskih proizvodih. Komisija se tudi zaveda, da morajo mednarodne politike in pravila ter politike in pravila EU, kot so skupna kmetijska politika, ukrepi za pomoč v hrani ter sanitarni in fitosanitarni standardi, igrati pozitivno vlogo pri vzpostavljanju podpornega mednarodnega okolja za kmetijstvo in podeželska območja v državah v razvoju. Povečevanje skladnosti politike za razvoj ima tudi širše razsežnosti, ko gre za vprašanja varne preskrbe s hrano, razvoja podeželja, rabe zemljišč, dostopa do zemljišč ali trajnostne izrabe naravnih virov. Te je treba obravnavati na skladen, medsebojno povezan in globalni način.

EU si bo še naprej prizadevala za zmanjšanje ravni izkrivljanja trgovine, ki je povezano z njenimi podpornimi ukrepi kmetijskemu sektorju, in za spodbujanje kmetijskega razvoja držav v razvoju.

3.4.1. Skupna kmetijska politika

Reforme skupne kmetijske politike (SKP), sprejete leta 2003 in 2004, ogromno prispevajo k zmanjšanju vplivov izkrivljanja trgovine, ki jih povzroča podpora EU kmetijstvu, in k povečevanju pozitivnih socialnih in okoljskih vplivov. Za ohranitev napredka v tej smeri in v zvezi z razvojnimi težavami:

- bo ES končala reformo SKP, predvsem v sektorju sladkorja, da bi na notranjem trgu dosegla izvajanje reforme po vseh sektorjih in izboljšala skladnost SKP in Razvojne agende iz Dohe. EU bo izvajala akcijski načrt s spremljevalnimi ukrepi za države AKP,

podpisnice Protokola o sladkorju, ki je namenjen podpori tem državam pri njihovem prilagajanju reformi režima EU na področju sladkorja;

- v skladu z izvedbenim načrtom iz Johannesburga se SKP precej prilagaja ciljem trajnosti. Cilji SKP zajemajo pomoč kmetijstvu za izpolnjevanje njegove večfunkcionalne vloge v družbi: proizvodnja varne in zdrave hrane, prispevek k trajnostnem razvoju podeželskih območij ter zaščita in krepitev statusa obdelovalnega okolja in njegove biotske raznovrstnosti;
- Vsi ukrepi SKP se redno vrednotijo na podlagi tekočih načrtov, predlogi reforme SKP pa so predmet obširnih presoj vplivov. Komisija je prav tako zavezana k vzpostavitvi sistema za spremljanje politične reforme v sektorju bombaža, da bi analizirala njen vpliv na proizvodnjo in trgovino, o čemer bo izdelala poročilo leta 2009.
- v okviru zavez iz Razvojne agende iz Dohe o vzporedni odpravi vseh oblik izvoznih subvencij predvideva ES odpravo izvoznih nadomestil za kmetijske in živilske proizvode.

3.4.2. *Pomoč v hrani*

EU meni, da pomoči v hrani ne bi smeli uporabiti kot orodje za odlivanje kmetijskih presežkov, kar bi lahko oviralo lokalno proizvodnjo in normalne trgovinske posle. To se v celoti odraža v njeni politiki za pomoč v hrani, ki si prizadeva za trajnostni kmetijski razvoj v državah v razvoju, za spodbujanje regionalne trgovine in reševanje prehrabnih kriz brez motenj za trg.

- Za uresničevanje razvojnih ciljev in učinkovitejšo razvojno politiko EU podpira uvedbo ukrepov na področju pomoči v hrani v okviru STO. Ukrepe na področju pomoči v hrani ji je uspelo vključiti v razpravo v okviru Razvojne agende iz Dohe (izvozna konkurenca).
- EU je bila uspešna tudi pri uvedbi ponovnih pogajanj o Konvenciji o pomoči v hrani zaradi opredelitve jasnih in skladnih zavez njenih članic. EU bo sprejela vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da bo nov sporazum vključeval „kodeks ravnanja“ o politikah na področju pomoči v hrani, ki bi zajemal prakse, koristne za doseganje razvojnih ciljev.

3.4.3. *Sanitarni in fitosanitarni ukrepi*

EU bo dejavno pomagala državam v razvoju zaradi pospešitve njihovega izpolnjevanja sanitarnih in fitosanitarnih standardov, da bi tako povečala njihov izvoz kmetijskih in ribiških proizvodov (vključno s predelanimi proizvodi).

- Komisija bo proučila sistematično vrednotenje vpliva njenih sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov na države v razvoju ter možno pomoč. To bo nato uporabljeno za aktivno opredelitev ustreznih meril ali ukrepov, usmerjenih na države v razvoju.
- Zaradi pokvarljivosti živilskih in krmnih proizvodov ter togosti kratkoročne oskrbe je treba razviti zmogljivosti za hitro ukrepanje za reševanje težav, povezanih s sanitarnimi in fitosanitarnimi standardi, ter opredeliti ustrezne vire.

3.5. Ribišтво

ES bo še naprej posebno pozornost posvečala razvojnim ciljem držav, s katerimi bo Skupnost sklenila dvostranske sporazume o ribištvu. V okviru nove politike ES o partnerskih sporazumih na področju ribišstva s tretjimi državami, ki se izvaja od leta 2003, bo ES še naprej spodbujala sklepanje sporazumov o ribolovu, da bi tako prispevala k racionalni in trajnostni izrabi presežka morskih virov obalnih držav v korist obeh strank.

ES od leta 2003 izvaja novo politiko sklepanja partnerstev s tretjimi državami na področju sporazumov o ribolovu. Na podlagi tega bo EU sprejela naslednje ukrepe:

- V skladu z reformo skupne ribiške politike (SKP) iz leta 2002 bo ES postopoma preoblikovala prejšnje sporazume o dostopu ribiških proizvodov v partnerske sporazume na področju ribišstva¹⁰. Vsi sporazumi o dostopu ribiških proizvodov, ki vključujejo plačilo finančnega prispevka Skupnosti tretji državi, se bodo najkasneje do leta 2008 nadomestili s partnerskimi sporazumi.
- Partnerski sporazumi na področju ribišstva se bodo še naprej sklepali za učinkovito spodbujanje trajnostne izrabe ribolovnih virov v partnerskih državah. V pogajanjih o partnerskih sporazumih na področju ribišstva si bosta ES in zadevna tretja država prizadevali, da bo velik del prizadevanj zadevne države posvečen spodbujanju racionalne in trajnostne izrabe njenih virov ter izboljšanju njenih notranjih ribiških politik. ES bo okrepila povezave med razvojno politiko in partnerskimi sporazumi na področju ribišstva, da bi izboljšala upravljanje ribolovnih virov v vodah tretjih držav in izvajanje trajnostne politike na področju ribišstva.
- ES bo najkasneje do leta 2006 uvedla akcijski načrt za izboljšanje kakovosti in razpoložljivosti znanstvenih nasvetov o staležih rib v vodah držav nečlanic EU. Izboljšani podatki o zalogah bodo uporabljeni kot podlaga za prihodnja pogajanja o partnerskih sporazumih na področju ribišstva.
- Če bo Svet ministrov tako odločil, se lahko sedanji dvostranski pristop partnerskih sporazumov na področju ribišstva dopolni, kjer je to primerno, z regionalnim pristopom.
- ES si bo v okviru STO prizadevala doseči soglasje o uravnoteženem večstranskem režimu o ribiških subvencijah.

3.6. Socialna razsežnost globalizacije, spodbujanje zaposlovanja in spodobno delo

EU bo prispevala k krepitvi socialne razsežnosti globalizacije, da bi moškim in ženskam zagotovila kar največje koristi. EU bo kot globalni cilj spodbujala zaposlovanje, pravično gospodarsko rast in spodobno delo za vse.

Poročilo Svetovne komisije o socialni razsežnosti globalizacije je pozvalo k poštenu globalizaciji, ki bi zagotovila koristi za vse.¹¹ Komisija je maja 2004 sprejela sporočilo o tem

¹⁰ V skladu s sklepom Sveta iz julija 2004.

¹¹ Poročilo Svetovne komisije o socialni razsežnosti globalizacije, februar 2004.

vprašanju¹². EU je zavezana k aktiviranju vseh njenih politik, vključno z njenimi politikami in instrumenti na področju trgovine, razvoja in zunanjih odnosov, da bi se tako bolje odzvala na izziv globalizacije. EU bo v ta namen sodelovala z nacionalnimi organi in socialnimi partnerji.

- EU bo spodbujala prizadevanja za zagotovitev skladnosti politike med mednarodnimi institucijami ter dialog in sodelovanje med STO, institucijami Bretton Woodsa in Mednarodno organizacijo dela (MOD).
- EU bo spodbujala razvoj proaktivnega pristopa k obravnavi socialnih posledic prilagoditev in prestrukturiranja, povezanih z globalizacijo, tudi s sodelovanjem z MOD na področju vpliva trgovinske politike na zaposlenost in socialna vprašanja.
- EU podpira vklučitev vprašanj zaposlovanja in spodobnega dela¹³, zlasti mladih, v prihajajoč pregled uresničevanja razvojnih ciljev novega tisočletja in Deklaracije za novo tisočletje. V ta namen bo EU sodelovala predvsem z ZN, MOD in drugimi mednarodnimi organizacijami.
- EU bo podprla pobude za pospeševanje produktivnega zaposlovanja, vlaganja v človeške vire, mehanizme prerazporeditve, socialno zaščito, enakost spolov, socialni dialog in učinkovito uveljavljanje pravic na delovnem mestu. To bi lahko vključevalo tudi usposabljanje in pobude za prostovoljno delo mladih, s čimer bi ti pridobili več samostojnosti, nove izkušnje in po možnosti izpolnili pogoje za zaposlitev.
- EU bo spodbujala dobro upravljanje na finančnem, davčnem in sodnem področju.
- EU bo okrepila svojo podporo pošteni trgovini kot orodju za trajnostni razvoj in zmanjšanje revščine.
- EU bo še naprej spodbujala evropsko strategijo o socialni odgovornosti gospodarskih družb¹⁴ kot pomemben prispevek podjetij k trajnostnemu razvoju in zmanjšanju revščine. Posebna pozornost bo posvečena boljši opredelitvi razvojne razsežnosti socialne odgovornosti gospodarskih družb glede (a) izvajanja glavnih mednarodnih okoljskih in socialnih konvencij, (b) dobavne verige v državah v razvoju in (c) sodelovanja interesnih skupin iz nečlanic EU.
- Pri spodbujanju socialne odgovornosti gospodarskih družb morajo Komisija in države članice razmisliti, da bi dostop do javnih naročil pogojevale z upoštevanjem smernic OECD za multinacionalna podjetja in skladnostjo z njimi.

¹² Sporočilo o socialni razsežnosti globalizacije, COM(2004)383, maj 2004. Poročilo Svetovne komisije in sporočilo sta s sklepi pozdravila Evropski svet decembra 2004 in Svet za zaposlovanje in socialne zadeve marca 2005.

¹³ Pojem spodobnega dela zajema spodbujanje (produktivnega) zaposlovanja, socialno zaščito, pravice na delovnem mestu (vključno s poglobitnimi delovnimi standardi) ter krepitev socialnega dialoga, kot je podpora spodbudam za usposabljanje za delodajalske organizacije in delavce.

¹⁴ COM(2002) 347

3.7. Migracije

EU bo spodbujala sinergijo med migracijami in razvojem, tako da bi migracije veljale za pozitivni dejavnik razvoja.

EU bo še naprej spodbujala svoj pozitiven pristop k migracijam in razvojnim povezovanjem, tako da bo gradila na načelih iz Sporočila o migracijah in razvoju iz decembra 2002¹⁵. V sporočilu, ki bo predstavljeno kasneje tega leta, bodo zajeti nadaljnji predlogi na tem področju. Temeljili bodo na najboljših praksah in bi morali obravnavati zlasti naslednja vprašanja:

- EU bo z razvojem politike EU na področju ekonomskih migracij spodbujala dobro upravljane mednarodne migracije delovne sile¹⁶;
- EU si bo prizadevala spodbujati – v sodelovanju z ustreznimi mednarodnimi organizacijami in agencijami – poceni in varne poti za zasebna nakazila migrantov in bo proučila mehanizme za ustvarjanje priložnosti, da bodo ti zasebni finančni tokovi delovali kot katalizator za razvojno usmerjene naložbe;
- EU bo še naprej razmišljala – v sodelovanju z ustreznimi mednarodnimi organizacijami in agencijami – kako spremeniti „beg možganov“ v „prihod možganov“¹⁷. V okviru tega pristopa bo EU spodbujala svoje države članice in ustrezne interesne skupine, naj se vzdržijo „aktivnega zaposlovanja“ v sektorjih, ki so ključni za družbe in nadaljnji razvoj tretjih držav, vključno z medicino in raziskovalnimi sektorji v regijah s slabo oskrbo s storitvami tistih držav v razvoju, ki trpijo zaradi velikega pomanjkanja;
- EU bo proučila možnosti za podporo in krepitev prizadevanj transnacionalnih skupnosti za spodbujanje socialno-ekonomskega razvoja njihovih držav porekla, tudi s pospeševanjem krožne migracije (tj. z ustrezno vizumsko politiko);
- EU bo proučila načine za okrepitev razvojnega vpliva migracij med državami na jugu, tudi s svojo razvojno pomočjo.

3.8. Raziskave in inovacije

EU bo po potrebi spodbujala vključevanje razvojnih ciljev v svoje politike raziskav in tehnološkega razvoja ter politike inovacij in še naprej pomagala državam v razvoju pri krepitvi njihovih notranjih zmogljivosti na tem področju.

Inovacije so glavno gonilo za večjo blaginjo ljudi. Izboljšanje ekonomskih, socialnih in okoljskih razmer držav v razvoju je proces, ki temelji na znanju in ima koristi od raziskav. EU prek svojega Okvirnega programa za raziskave in tehnološki razvoj podpira raziskave v državah v razvoju. V tem okviru:

- bo EU sodelovala z državami v razvoju, da bodo (a) spodbujale znanost in tehnologijo ter vlogo majhnih in srednje velikih podjetij v tem prizadevanju, (b) izboljšale svojo

¹⁵ COM(2002) 703

¹⁶ Zelena knjiga o pristopu EU k nadzoru ekonomskih migracij. COM(2004) 811.

¹⁷ Primeri zajemajo Okvirni program Skupnosti za raziskave in tehnološki razvoj, v katerem so različni mednarodni programi mobilnosti, ki upoštevajo ta izziv.

raziskovalno in tehnološko infrastrukturo ter infrastrukturo na področju visokega šolstva, (c) prek različnih programov mednarodne mobilnosti povečale svoje človeške vire na področju znanstvenih in tehnoloških zmogljivosti in se hkrati izognile „begu možganov“ ter (d) namenile sredstva za visoko izobraževanje mladih, zlasti deklet;

- bo EU še naprej gradila evropski raziskovalni prostor in krepila svojo mednarodno razsežnost za izvajanje prednostnih nalog na področju razvoja. EU bo še naprej podpirala skupne raziskave glavnih težav držav v razvoju. Številni projekti, povezani z razvojnimi cilji novega tisočletja, ki jih financirajo države članice EU in Okvirni raziskovalni program Skupnosti, in druga povezana prizadevanja na področju raziskav (tj. raziskovalni element Pobude EU na področju voda) si prizadevajo okrepiti usklajevanje, razviti nova partnerstva in povečati vpliv tekočih in prihodnjih ukrepov, temelječih na znanju, ob hkratnem zagotavljanju znanstvene podpore novim izzivom;
- bo EU, kjer je to primerno, spodbujala vključevanje razvojnih vprašanj v različne tehnološke platforme in partnerstva (gozdarstvo, biotehnologije, oskrba z vodo in sanitacija, zdravstvene raziskave itd.) zaradi povečanja vzajemne koristi za Evropo in države v razvoju, kakor je bilo uvedeno s Partnerstvom na področju kliničnih preskusov med evropskimi državami in državami v razvoju ter z globalno tehnološko platformo za področje zdravja živali;
- bo EU podprla pobude za izboljšanje dostopa do in uporabe podatkov opazovanja planeta, da bi tako okrepila načrtovanje in informirala oblikovalce razvojnih politik v državah v razvoju. V tem okviru bo vključitev afriških držav v GEOSS neposredno koristila njihovim razvojnim politikam;
- bo EU podprla usposabljanje na lokalni in regionalni ravni s celostnimi raziskavami, predstavitvami in dejavnostmi usposabljanja, ki bodo vključevale ustrezne interesne skupine iz držav v razvoju in razvitih držav, zlasti v okviru sodelovanja med ZN-HABITAT in Evropsko komisijo.

3.9. Informacijska družba

EU bo obravnavala digitalni razkorak z izkoriščanjem možnih informacijskih in komunikacijskih tehnologij kot razvojnega orodja in kot pomembnega vira za uresničevanje razvojnih ciljev novega tisočletja.

Informacijske in komunikacijske tehnologije obstajajo v vseh socialno-ekonomskih sektorjih. Informacijske in komunikacijske tehnologije prispevajo k učinkovitejšemu zagotavljanju javnih storitev. Pospešujejo gospodarsko rast, krepijo dobro upravljanje in igrajo pomembno vlogo pri spodbujanju ciljev javnega interesa, kot je kulturna raznolikost. V okviru svoje politike na področju informacijske in komunikacijske tehnologije bo EU sprejela naslednje ukrepe.

- EU bo zagotovila tehnično pomoč na področju upravljanja s spodbujanjem usposabljanja, s podporo regionalnemu regulativnemu usklajevanju, z vzpostavljanjem dialoga o e-strategijah ter z izmenjavo najboljših praks in primerjalnih analiz, tudi z vzpostavljanjem omrežij interesnih skupin.
- Za učinkovito spodbujanje univerzalnega dostopa do informacijskih in komunikacijskih tehnologij, zlasti v podsaharski Afriki, bo EU proučila podporo nacionalnim strategijam, ki povezujejo vire javnega sektorja z naložbami zasebnega sektorja. V okviru teh strategij bo

EU spodbujala tudi uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij, kot so e-vključenost, e-vlada, e-učenje, e-zdravje in e-poslovanje.

- EU je svoj okvirni program za raziskave in razvoj odprla za udeležbo držav v razvoju, tudi v projektih na področju informacijske družbe. To omogoča preskušanje inovativnih pilotskih projektov in krepitev najbolj uspešnih lokalnih pobud ter omogoča razširitev omrežij za izobraževanje in raziskave.

3.10. Prevoz

EU se bo s spodbujanjem vprašanj intermodalnosti za doseganje povezanosti omrežij kot tudi vprašanj varnosti odzvala na posebne potrebe neobalnih in obalnih držav v razvoju.

EU bo povečala svojo podporo trajnostnim multimodalnim sistemom prevoza, ki so podlaga strategij regionalne integracije in regionalne trgovine, tako da bo gradila na načelih evropske prometne politike za leto 2010 in akcijskega programa iz Almatija iz avgusta 2003. S svojo prometno politiko bo EU pomagala državam v razvoju na naslednje načine:

- EU bo še naprej delovala in uveljavljala svoj vpliv v mednarodnih organizacijah (kot sta Mednarodna pomorska organizacija in Mednarodna organizacija za civilni letalski promet) za uspešne in učinkovite storitve zračnega in pomorskega prometa v varnem, zaščitenem in čistem okolju, ki podpira trajnostni razvoj in regionalno trgovino;
- EU bo ohranila svojo podporo Mednarodni organizaciji dela pri njenem spodbujanju enakih pogojev zaposlovanja za pomorščake, tudi v okviru skupne konvencije o pomorskih standardih dela, ki naj bi jo sprejeli v začetku leta 2006;
- EU bo povečala svojo podporo mednarodnim, regionalnim in podregionalnim organizacijam, ki se bodo ukvarjale z vprašanjem pospeševanja tranzitnega prometa;
- EU bo še naprej podpirala izboljšanje varnosti mednarodne logistične verige in izboljšanje prometne varnosti s spodbujanjem, na dvostranski in regionalni ravni, uskladitve zakonodaje držav v razvoju z mednarodno zakonodajo na področju pomorske in letalske varnosti;
- EU bo proučila možnosti za razširitev koristi evropskega satelitskega navigacijskega sistema Galileo na države v razvoju.

3.11. Energetika

EU je trdno zavezana, da bo s spodbujanjem dostopa do virov trajnostne energije in podporo povezovanja energetskih infrastruktur in omrežij prispevala k posebnim potrebam držav v razvoju.

Trajnosten, visoko kakovosten, zanesljiv in cenovno ugoden dostop do ustreznih virov energije je bistven tako za tiste, ki trenutno nimajo dostopa do energetskih storitev, kot tudi za prihodnje povečanje produktivnosti in gospodarski razvoj, ki bosta potrebna za prilagoditev napovedane rasti prebivalstva in urbanizacije v državah v razvoju. S svojo energetsko politiko mora EU sprejeti naslednje zaveze:

- EU bo spodbujala institucionalno podporo, tehnično pomoč in vzpostavljanje mrež, da bi tako državam upravičenkam zagotovila zmogljivosti za uresničevanje njihovih energetske izbire, tj. z instrumentom operacij tesnega medinstitucionalnega sodelovanja, kar bi okrepilo upravne in regulativne zmogljivosti teh držav ali/in *ad hoc* mehanizme tehnične pomoči;
- EU bo pomagala razvijati ustrezen regulativni okvir in inovativne finančne mehanizme za spodbujanje naložb v čiste tehnologije v okviru partnerstev med javnim in zasebnim sektorjem;
- EU bo okrepila spodbujanje regionalnega sodelovanja za vzpostavitev medsebojne povezanosti energetskih infrastruktur;
- EU bo spodbujala vklučitev energije kot splošnega sestavnega dela v razvojne strategije, tudi v strateške dokumente za zmanjševanje revščine. Programi in projekti v energetskem sektorju bi morali sistematično zajemati cilje energetske učinkovitosti.

4. IZVAJANJE IN SPREMLJANJE

Decembra 2004 je v okviru doseganja razvojnih ciljev novega tisočletja Evropski svet pozval k nadaljnji krepitvi skladnosti politike za razvoj „s širšo in bolj sistematično uporabo obstoječih mehanizmov za posvetovanje in presoje vplivov in postopkov za pregled ustreznih politik in njihovega vpliva na države v razvoju“¹⁸.

Pri spremljanju uresničevanja te izjave bo EU med drugim proučila obstoječe mehanizme presoje in pregleda, ki jih uporablja Evropska komisija, in proučila razširitev njihovega pristopa – v ustrezni obliki – na Svet in Evropski parlament.

V enakem duhu krepitve skladnosti politike za razvoj bo Komisija proučila poti in načine za nadaljnjo krepitev obstoječih instrumentov, zlasti svojega orodja za presojo vpliva. Komisija bo zagotovila, da bodo njene metode presoje upoštevale razsežnost spolov in bodo tako merile vpliv politik na moške in ženske.

Izboljšanje pregleda vpliva bi bilo treba obravnavati na politični in tehnični ravni. Na področju razvojnega sodelovanja obstajajo različni dogovori o posvetovanju za spodbujanje izmenjave informacij in analiz vpliva ter za krepitev medsebojnega sodelovanja za pospeševanje skladnosti politike za razvoj¹⁹. EU bo proučila okrepitev in razširitev teh izkušenj zaradi zagotovitve, da bo skladnost politike za razvoj postala dejavnost ne zgolj oblikovalcev razvojne politike, ampak tudi oblikovalcev politik na političnih področjih, ki niso povezana z razvojem.

Komisija kot stvarno pot naprej predlaga **spremljanje** napredka pri zavezah EU glede skladnosti v okviru razvojnih ciljev novega tisočletja.

Poročilo EU o skladnosti politike za razvoj

¹⁸ Sklepi Evropskega sveta, december 2004.

¹⁹ Primeri so neformalno omrežje EU na področju skladnosti politike za razvoj, drugi posebni delovni dogovori, kot je omrežje na področju kmetijstva, trgovine in razvoja, ter medsektorsko sodelovanje pri Akcijskem načrtu EU o kmetijskih proizvodih.

Komisija bo zaradi dodatne krepitve skladnosti politike EU v posebnem okviru podpiranja razvojnih ciljev novega tisočletja izdelala vmesno poročilo EU o skladnosti politike za razvoj, za obdobje od zdaj do naslednjega mednarodnega pregleda uresničevanja razvojnih ciljev novega tisočletja, v katerem bo predstavljen pregled o napredku pri zavezah glede skladnosti, ki so predlagane v tem sporočilu.

PRILOGA 1 - OKRAJŠAVE

AKP	Afriške, karibske in pacifiške države
SKP	Skupna kmetijska politika
CBD	Konvencije o biološki raznovrstnosti
SRP	Skupna ribiška politika
DDA	Razvojna agenda iz Dohe
ES	Evropska skupnost
ERS	Evropski razvojni sklad
EPA	Sporazum o gospodarskem partnerstvu
FLEGT	Izvajanje zakonodaje, upravljanje in trgovanje na področju gozdov
FPA	Partnerski sporazum na področju ribištva
GAERC	Svet za splošne zadeve in zunanje odnose
GATS	Splošni sporazum o tarifah, trgovini in storitvah
GSP	Splošni sistem preferencialov
ICT	Informacijske in komunikacijske tehnologije
MDO	Mednarodna organizacija dela
LDC	Najmanj razvite države
RCNT	Razvojni cilji novega tisočletja
MEA	Večstranski okoljski sporazumi
OECD	Organizacija za ekonomsko sodelovanje in razvoj
PCD	Skladnost politike za razvoj
SALW	Orožje malega kalibra in lahko strelno orožje
SDT	Posebna in različna obravnava
SPS	Sanitarni in fitosanitarni standardi
TRA	Vprašanje trgovinske pomoči
TRIPS	Trgovinski vidiki pravic intelektualne lastnine
WSSD	Svetovni vrh o trajnostnem razvoju